

УДК 371.315:811.111

**ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ І ПРИЙОМІВ
НАВЧАННЯ В ІНШОМОВНУ ПІДГОТОВКУ ФАХІВЦІВ
ЕКОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ**

Матвєєва К.С. – кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри іноземних мов МНАУ

У статті встановлено потребу впровадження інноваційних методів і прийомів навчання в іншомовну підготовку фахівців економічного профілю. Окреслено мету їх впровадження та визначено комплекс інноваційних методів та прийомів, що забезпечать позитивні зміни у системі професійної підготовки майбутніх фахівців економічного профілю засобами іноземної мови.

Описано застосування таких методів і прийомів як метод проблемного навчання, метод проектів, дискусії, рольові ігри, моделювання ситуацій професійної діяльності, тренінги. Поетапно розглянуто особливості їх впровадження у навчальний процес, а також визначено доцільність їх застосування.

***Ключові слова:** інноваційні методи та прийоми навчання; іншомовна професійно-орієнтована комунікація; міжнародна професійна діяльність; підготовка фахівців економічного профілю засобами іноземної мови.*

Державна політика України спрямована на міжнародну економічну інтеграцію, що зумовлює потребу у першокласних спеціалістах, які зможуть успішно працювати в полікультурному просторі. Нагальна потреба зміни підготовки фахівців економічного профілю знайшла відображення у Національній доктрині розвитку освіти України у XXI столітті, Законі України «Про вищу освіту», Концепції розвитку економічної освіти, де

міжнародна професійна діяльність визначається як провідна. Проте практика переконує, що традиційні підходи до економічної освіти очікуваних результатів у забезпеченні неперервності економічної освіти на основі інтеграційних процесів у системі «Освіта – наука – виробництво» та в системі зв'язків міжнародної співпраці не дають. Саме тому система економічної підготовки фахівців потребує нового осмислення та оптимізації.

Проаналізувавши зміст та засоби реалізації підготовки майбутніх фахівців економічного профілю до міжнародної професійної діяльності (далі МПД) засобами англійської мови, ми дійшли висновку, що сучасна професійна підготовка не може бути реалізована в повній мірі. Саме це спричинило необхідність впровадження інноваційних методів і прийомів навчання у підготовку майбутніх фахівців економічного профілю до ведення МПД засобами іноземної мови.

Відповідно до типових ситуацій професійної діяльності (Брігер Н., 1997, с. 41-42), ми вважали за необхідно впровадити в процес вивчення іноземних мов такі інноваційні методи та прийоми навчання як:

- дискусії та обговорення теоретичних та практичних питань пов'язаних з міжнародною професійною діяльністю та комунікацією майбутніх фахівців економічного профілю;

- змодельовані ситуації професійної діяльності та рольові ігри направлені на формування вмінь та навичок іншомовного спілкування в контексті максимально наближеному до реальних професійних умов;

- презентації, як окремий вид роботи, так і в складі проектного дослідження;

- робота над вирішенням проблемних завдань та кейсів, типових для професійної діяльності економіста;

- участь у проектах, майстер-класах, воркшопах, тренінгах, конференціях з питань ведення МПД засобами іноземної мови.

Організація сучасного процесу підготовки фахівців у ВНЗ передбачає інтенсивне застосування освітніх ресурсів мережі Інтернет (Вишнеvsька К.

Г., 2011, с. 65). Тому в якості методу самоконтролю на заняттях з іноземної мови за професійним спрямуванням використовуються онлайн тести (наприклад, з сайту http://www.better_english.com/vocabulary/businessexpressions1.htm) з метою перевірки засвоєння іншомовної економічної лексики майбутніми фахівцями економічного профілю.

Велика кількість завдань орієнтована на використання Інтернету не лише для пошуку інформації, а й для роботи над удосконаленням іншомовної підготовки до міжнародної професійної діяльності.

З метою активізації навчальної мотивації, формування умінь та навичок іншомовної професійно-орієнтованої комунікації було впроваджено авторську розробку – вправу «Quote of the Day» суть якої полягає у тому, що на практичні заняття студенти готують іншомовні прислів'я, цитати видатних осіб щодо ведення міжнародного бізнесу, управління компанією, які могли також носити гумористичний характер. Після їх презентації відбувається колективне обговорення, студенти обмінюються думками, виражаючи власне ставлення до поставленої проблеми. Крім того, це завдання сприяє подоланню мовного бар'єру на початку заняття під час переходу з рідної мови на англійську.

Широкого впровадження набули проблемні, інтерактивні методи організації позааудиторної роботи студентів.

З метою підвищення інтересу до вивчення основ ведення МПД засобами іноземної мови було розроблено завдання «Cross Culture Minute» в основу якого покладено метод проектів і метод корпоративного навчання.

Впровадження інноваційних методів передбачає широке використання проектних методів. Одним із ефективних методів підготовки, який використовується для формування інтегрованих компонентів готовності до ведення МПД під час вивчення як фахових, так і мовних дисциплін є метод Боно (Джонсон К., 2008, с. 208-209). Це своєрідна рольова гра в якій студенти розглядали певну проблему з різних точок зору та аспектів у залежності від того, який капелюх вони одягали.

У методі шести капелюхів, мислення ділиться на шість різних режимів, кожен з яких представлений капелюхами у певному кольорі (наприклад, чорний капелюх – оцінка, критика; зелений капелюх – нові ідеї, пропозиції; синій – аналіз і планування).

Викладач ставить перед студентами певну проблему, яку необхідно вирішити. Студенти сідають у коло та «одягають» ролі, на які вказують капелюхи-мислення, що дозволяє їм розширити бачення проблеми, поглянути на неї з усіх боків, а також навчає їх приймати іншу точку зору та досягати консенсусу.

Одним із найдієвіших сучасних методів можна назвати відео метод (Еліс Р., 2003, с. 154-157). На заняттях з іноземної мови студентам запропоновано опрацювати серію навчального відео матеріалу «П'ятдесят бізнес уроків» від топ менеджерів Америки, які розповідають про секрети успішної професійної діяльності. Цей матеріал слугує опорою для проведення дискусій та рефлексії студентів, а також як додатковий прийом з формування готовності майбутніх фахівців економічного профілю до ведення МПД засобами іноземної мови.

Впровадження вищеописаних змін до навчального процесу як аудиторно, так і позааудиторно, а саме: інтенсивного використання методів активізації навчально-пізнавальної та іншомовної мовленнєвої діяльності, моделювання ситуацій професійної діяльності засобами іноземної мови, воркшопів, тренінгів, організація та проведення студентський наукових конференцій – все це дозволило внести якісні зміни у підготовку майбутніх фахівців економічного профілю до МПД.

Це дає можливість студентам перевірити набуті знання на практиці, здобути власний професійний досвід, що і є головним завданням підготовки майбутніх фахівців економічного профілю до ведення МПД засобами іноземної мови.

Література:

1. Бахов І. С. Особливості та принципи міжкультурного спілкування студентів в процесі навчання іноземних мов / І. С. Бахов // Вісник ЛНУ ім. Тараса Шевченка. Педагогічні науки. — № 7 (242). — Ч. I. — Луганськ, 2017. — С. 222 — 230.
2. Вишне夫ська К. Г. Педагогічні умови професійно орієнтованого навчання іноземних мов майбутніх фахівців економічного профілю: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Вишне夫ська Кіра Георгіївна. — Кривий Ріг, 2018. — 248 с.
3. Караєва Т. В. Принципи розробки навчальних проєктів студентами економічних спеціальностей / Т. В. Караєва // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету. Педагогічні науки. — Вип. 62. — Чернігів, 2019. — С. 54—59.
4. Brieger N. The York Associates Teaching Business English Handbook / Nick Brieger. — England : York Associates Publications, 1997. — 237 p.
5. Dudley-Evans T. Developments in English for Specific Purposes: A Multi-Disciplinary Approach / T. Dudley-Evans, M. J. St John. — Cambridge : CUP, 1998. — 301 p.
6. Ellis R. Task-Based Language Learning and Teaching : [monogr.] / Rod Ellis. — OUP, 2003. — 398 p. — (Oxford Applied Linguistics).
7. Johnson K. An Introduction to Foreign Language Learning and Teaching / Keith Johnson. — 2nd ed. — Longman, 2008. — 392 p.
8. Frenco Evan. How to Teach Business English / Evan Frenco. — Macmillan Business English Skills, 2011. — 196 p.